

ТОШКЕНТ ҲАҚИКАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН № 35 (8775). 15 февраль, 1986 йил ШАНБА Баҳоси 3 тийин.

ҲАММА — КОММУНИСТИК ШАНБАЛИКВА!

«КПСС XXVII съезди шарафига — 27 зарбдор ўн кунликлар» ширин остидаги умумхалқ соҳибдорлик мусобақасида областимиз меҳнатчилари ҳам фаол иштирок этмоқдалар. Ишлаб чиқаришни ривожлантириш, меҳнат унвдорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилашда сезиларли кўрсаткичлар кўлга киритилди. Мамлакатнинг социал-иқтисодий ривожланиши жадаллаштириш юзасидан белгиланган программани амалга ошириш учун кураш қўлини тобора кенгайтирмоқда. Ҳамма ерда тартиб, меҳнат ва давлат интизомларини янада мустаҳкамлаш учун қатъий принципиал кураш бормоқда.

Съездодли ҳужжатлари бойхўшларининг совет кишилари томонидан зўр қизиқиш ва катта манфаатдорлик билан ўрганиш ҳамда қизғин муҳокама қилиш жараёнида экономикани юксалтиришни тезлаштиришни янги-янги резервлари ва имкониятлари қидириб топишмоқда, уларнинг шунга солишини амалий йўл-йўриқлари белгилаб олинмоқда. Янги-янги қимматли ташаббуслар кўтарилмоқда.

Бунёдкорлик ишлари программасини амалга ошириш учун курашнинг олдинги сафларида бораётган ишчилар синфи вакиллари яна бир аjoyиб ватанпарварлик ҳаракатини бошлаб бердилар. Ана шулардан бири — КПСС XXVII съезди шарафига Бутуниттифоқ коммунистик шанбаллиқ ўтказиш ташаббусидир. Бу янги ватанпарварлик ташаббусини мамлакатимизнинг барча меҳнат коллективлари кўллаб-қувватладилар. КПСС Марказий Комитетининг Сийёсий бюроси умумхалқ меҳнат байрами ўтказиш тўғрисидаги ташаббусини маъқуллади. Бу эса шанбаллиқни ўтказишга тайёргарлик ишлари кўламининг кенгайтиришга, унинг мисли кўрилмаган даражада оммавий тус олишига зўр таъсир кўрсатди. Барча коллективларда бу ўзига хос меҳнат байрамининг самарали ўтишини таъминлаш имконини берадиган аниқ тадбирлар белгиланди. Шанбаллиқ ўтказиш штаблари тўзилиди, уларнинг составига маъмурият, жамоат ташкилотлари вакиллари қатори ишлаб чиқариш илгорлари, новатор ишчилар ҳам киритилди.

Шунинг дикқатга сазоворки, меҳнат коллективлари шанбаллиқ кунда маҳсулотнинг ачагина қисмини тежалган хом ашё, материаллар ва ёқилғи-энергетика ресурслари ҳисобига ишлаб чиқаришни, оддий иш кунларидангина нисбатан анча кўп ва сифати яхши маҳсулотлар тайёрлашни режалаштирдилар.

Маълумки, миллионлаб меҳнатчиларнинг социалистик жамиятимиз табиатидан қелиб чиққан бу қудратли, ватанпарварлик ҳаракатининг туғилиши, қамол топиши ва ҳозирги даражага етиши Коммунистик партия ва Совет давлатининг асосчиси улў доҳий Владимир Ильич номи билан чамбарчас боғланган. Бу ҳаракат совет кишиларининг юксак онглиги, уюшқонлиги, меҳнатга коммунистик муносабатда бўлишини, умумхалқ умумдавлат манфаати, она-Ватанимизнинг гуллаб-яшнаши, халқимиз фаровонлигини ошириш йўлидаги фидокорликлари, жонбозликлари, юксак ишларга қодир эканликларининг ёрқин далилидир.

Мазмуни, моҳияти жиҳатидан оламшумул аҳамият касб этган бу ватанпарварлик ҳаракати ўз тарихини 1919 йилдан бошлаган эди. Доҳий В. И. Ленин бу воқеада меҳнатга онгли муносабатда бўлиш, давлат, халқ мулкни кўз қорачиқдек сақлашга бўлган иттифоқ сифатида шу вақтгача тарихда учрамаган аjoyиб фаизлат борлигини донишмандлик билан байқаган эди. Бу ташаббуснинг тарихий аҳамиятга эга эканлигини унинг истиқболли порлоқлигини таъкидлаганди. Совет ҳокимиятининг дастлабки йилларида юзага келган бу буюк почин учкунларидан алангаланган умумхалқ соҳибдорлик мусобақаси тобора ривожланиб, бойиммоқда.

Бутун шанба-кўнчилик учун дам олиш кунини. Лекин барчамиз умумхалқ ҳаширида бажонидил қатнашамиз, орамизда ишчи ҳам, олим ҳам, зиёли ҳам, колхозчи ҳам, студент ҳам, худлас турли касб агалари бор. Иш жойимиз турли хил. Лекин мақсадимиз бир. Шу кунги умумий меҳнат билан кўпроқ самарадорликка эришиш. Тошкентлик машинасозлар ва бинокорлар, Чирчиқнинг мўъжизакор қимчилари, ер қаърида ётган қимматли бойликларини элга, унинг фаровонлигига хизмат қилдиришда фидокорлик кўрсатаётган ангрелик шахтёрлар, олманчилик қочқилар, Бекобод металлургия, Янгийўлдаги халқ истеъмолчи моллари ишлаб чиқараётган корхоналар коллективлари, қўнчилик барча кесакёш ёратувчилик иши билан шуғулланган. Улар орта тонгдан ўз қардон билан, шашмалари, завод-фабрикалари, қурилиш объектлари, темирйўл станциялари ва деполари, далалар, бог-роғлар, чорвачилик фермалари томон йўл оладилар.

Коммунистик меҳнат байра мида ўнларча миллион сўмлик саноат маҳсулотлари ишлаб чиқарилади, қурилишларда кўплаб капитал маблағ ўзлаштирилади. Юз минглар тонна халқ хўжалик юклари белгиланган манзилларга етказиб берилади.

Жойлардаги кўнчилик партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, хўжаликлар раҳбарлари «Қизил шанбаллиқ» ишчанлик шартонларида самарали ўтиш учун кенг кўламли ташкилотчилик ишларини амалга оширдилар, оммавий-сийёсий ва тарбиявий-ташқилий ишларини барча меҳнатчиларнинг шанбаллиқда фаол қатнашинини таъминлашга сафарбор эдилар. Бу шубҳасиз, умумхалқ ҳашарининг уюшқонлик билан ўтишини таъминлайди.

Областимиз меҳнатчилари бутунги умумхалқ ҳашарида фаол қатнашиш, уни умумий ва сифатли меҳнат билан ишонлаш, ҳар томонлама самарали ўтишини таъминлаш билан ўзларининг халқимизнинг бу аjoyиб анъанасига содиқ эканликларини, КПССнинг XXVII съезди белгилаб берадиган тараққиётимизни янги босқичга кўтаришининг жанговар программасини, съезд қабул қилдиган тарихий қарорлари, Ўзбекистон Коммунистик XXII съезди ва област XXII партия конференцияси қарорларини амалга оширишга қатъий қарор қилганликларини яна бир бор намоийн қилдилар.

Ҳамма коммунистик шанбаллиқ!

(Областимиз меҳнат коллективларида коммунистик шанбаллиқ ўтказилиши ҳақидаги материаллар газетанинг 2-саҳифасида босилмоқда.)

МУКОФОТ ТОПШИРИЛДИ

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Кўчма қизил байроқлари, КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг «Ун биринчи беш йилликда юксак иш самарадорлиги ва сифати учун» Эсдалик нишонлари «Главташкентстрой»нинг 11-қурилиш трестига, Ўзбекистон ССР Маҳаллий саноат ми-нистрлигининг Тошкентдаги ошхона ва бошқа мебеллар заводига топширилди. (ЎзТАГ).

БЕШ ЙИЛЛИК ФОНДИГА

159-ҚУРИЛИШ трести республикамиз пойтахтининг, етакчи бинокорлик ташкилотларидан бири ҳисобланади. Унинг кўпчилиги кишилик бунёдкорлар ҳар йили кўплаб уй-жойлар, социал-маданий-маиший хизмат кўрсатувчи муассасаларни бар-по этмоқдалар. Улар ўн иккинчи беш йилликнинг ҳам иккинчи бошланди. Унинг дастлабки кунларидан зарбдорлик билан меҳнат қилмоқдалар. КПСС XXVII съезди шарафига бошланган умумхалқ социалистик мусобақасида фаол қатнашиб, топшириқларини кўп сайин ортинги билан адо этишяпти. Трест бинокорлари мамла-

катимиздаги илгор меҳнат коллективларининг партия XXVII съезди шарафига коммунистик шанбаллиқ ўтказиш юзасидан бошланган ташаббусида фаол қатнашишга қарор қилдилар. Шунга мувофиқ бутун катта ҳажмдаги бунёдкорлик ишларини амалга оширадилар. Ёнлаб объектларни илгори давом этирадилар. Қатор мактаблар ва бошлар боччалари қурилишида қатнашдилар. Кун давомида ўнларча минг сўмлик капитал маблағ ўзлаштирилди. Трестнинг илгор бригадалари коллективлари бутун оддий иш кунларидангина нис-

ТЕЖАЛГАНИ ҲИСОБИГА

«КОММУНИСТИК шанбаллиқ кунини тежалган материаллар ҳисобига ишлаймиз!» — Тошкент районидagi йўл қурилиши ва ремонт ишлари бўлимидаги умумхалқ ҳашарида шундай ширин остида тайёргарлик қурди. Барча участкаларда тежамкорлик фондиди таъкил этишга алоҳида эътибор берилди. Бунинг учун йўлга қопланган асфальт, ўрнатилган темир-бетон буюмлар ва бошқа шу каби материалларни иқтисод қилиш учун қизғин кураш олиб борилди. Коммунистик шанбаллиқда чиққан бошқарма коллективи ишларининг асосий қисми-

◆ УМУМХАЛҚ ҳашарида Тошкент экскаватор заводи коллективи ҳам ақтия қатнашди. Суратда: шанбаллиқда юксак меҳнат унвдорлигига эришишга аҳд қилган Дмитрий Поляков етакчилигидаги комсомол-ёшлар бригадаси аъзоларини кўриб турибди. В. Милевский фотоси.

КПСС XXVII СЪЕЗДИ ДЕЛЕГАТЛАРИ

ЎРНАК КЎРСАТИШАПТИ

ТОШКЕНТ трамвай-троллейбус бошқармасининг «Красновосточная» депоси коллективи ўртасида КПСС XXVII съездини муносиб кўриб олиш юзасидан социалистик мусобақа тобора авж олмақда. Бу меҳнат беллашувида 28-трамвай маршрути ҳайдовчилари муваффақиятли қатнашмоқдалар. Маршрутдаги трамвайларнинг барчаси қўшалоқ вагонлардан иборат. Бу эса иш унвдорлигини ортинга олиб келмоқда. В. Пущкарева, Г. Нўраева, А. Қўрабоев, Р. Умаров, Г. Фиклинова, С. Деженко сингари илгор ҳайдовчилар ҳаминша йўловчиларга маданий хизмат кўрсатишда ҳаммасларига ўрнатилган бўлишмоқда.

А. ЮСУПОВ.

ЧИГИТ ПУШТАГА ЭКИЛАДИ

БЕКОВОД районидagi Ленин номи колхоз дехқонлари ўн иккинчи беш йилликнинг биринчи йилида минг гектар ерга чигитни бухороча усулда пуштага экишни планлаштирдилар. Ҳозирги кунда хўжаликда мавсумга қизғин тайёргарлик бормоқда. Далага олиб чиқилган агрегатлар ёрдамида кунига 10—15 гектар майдонда эгат олиноқда. Бу ишда 1-участка меҳнатчилари алоҳида ўрнатилган. Бироқ беш зоотехник трактор носо, деб баҳона қилмоқчи бўлди. Хўжаликда ем-хашакдан фойдаланиш ҳам исрофгарчиликка йўл қўйилмоқда. Яйратилган майдонларидagi охурларга солинган пичан ва бошқа озуқалар молларнинг ойни остида сочилиб ётибди, ишхўрда қичиб кетмоқда. Бош зоотехникдан бунинг сабабини сўраган эдик: — Хашакнинг таги мўл, тўйиб-тўйиб есинда, — деб «хотамтойлик» қилди. Унинг таъкидлашча, ишхўрлар ҳар кун янги иштириб олиниб, қайта буғланиб, молларга едирлаётган эмиш. Афсуски, бош зоотехник М. Нуртоевнинг бу гаплари ёлгон бўлиб чиқди. Молбоқар Фороб Фахриев бунинг тасдиқлади. — Охурларни ҳар иккунчи кунда тозалаб тураман, — деди у. — Очиғини айтганда, фермадаги иш шартонти оғир. Асосий юмушларни қўл куч билан бажариш керак! Шундай экан, чорваннинг номи — ем-хашакнинг ҳар бир килограмми ҳисобда бўлиши, қадрларини керак! Ўтган йили совхозда пландагидан 910 тонна кам дағал хашак, 2140 тонна кам силос тайёрланганини ўзининг айтди. Ҳали олинган қишлоқларнинг энг маъсулятли кунлари турибди. Бу аҳолида «аттанг» деб қолишиниз ҳеч гап эмас. Фермада исрофгарчиликнинг асосий сабабларидан бири озуқа цехининг йўқлигидадир. Айни пайтда дағал хашак қўл бола мосламада буғланиб, қайта ишланмоқда. Бу ерда асосий ишлар қўлда бажарилаётган бир пайтда мавжуд техника қаровсиз ётибди. Уларнинг орасида озуқа тарқатувчи иккунчи «КТУ-10» ва беда ўрувчи «КИР-1.5» маркали механизмлар ҳам бор. Уларнинг қўлгина занас қисмлари

◆ ОБЛАСТИМИЗ коммунистлари меҳнатда ва жамоат ишларида актив иштирок этаётган коммунистлар партияимиз XXVII съездида делегат этиб сайлашди. Улар орасида Янгийўл ёғ-мой комбинати партия ташкилоти секретари Холида Абдусатторова ва «Сигнал» илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси монтажчиси Павел Николаевич Чекунов ҳам бор.

Ҳар иккала коммунистнинг меҳнат фаолияти шу корхоналарда бошланган. Улар ҳалол меҳнатлари билан коллектив хурматини қозондилар, эл-юрт ўртасида обрў-эътибор топилар. Партияимиз съезди шарафига бошланган мусобақани яна ҳам кенг қулоқ ёйдиришда, иш самарадорлиги ва сифатини оширишда улар шахсий намуна кўрсатишмоқдалар. Бундай ташкилотчи коммунистлар ҳиссаси билан ёғ-мой комбинати ҳам, «Сигнал» илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси ҳам ҳозир пешқадамлар сафида бормоқда. Кўпгина ишчилар съезд арафасида биринчи квартал топширини бажарилганлиги тўғрисида рапорт бермоқдалар. Суратларда: КПСС XXVII съезди делегатлари Х. Абдусатторова ва П. Н. Чекунов. А. Зуфаров фотолари.

ЧОРВА ҚИШЛОВИ «ТОШКЕНТ ҲАҚИКАТИ» НАЗОРАТИДА

ЎЗБЕКИСТОН Компартиясининг XXI съезидида қишлоқ хўжалиги, хусусан, чорвачилик соҳасида йўл қўйиб келинган камчилик ва нуқсонлар ҳам очиб ташланди. Уларни тугатишнинг конкрет йўллари белгиланди. Қишлоқни уюшқонлик билан тугатлаш учун ҳамма ишчи қилиш кераклиги, чорва молларининг қамалиб кетишига

Озуқа ҳар бир сигирини маҳсулдорлигига қараб район асосида берилмоқда. Натикан, да чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ўтган йилнинг шу даридагига нисбатан анча кўнайди. Масалан, кунлик сўт соғмай олиш 650—700 килограммдан, давлатга шу зунга сотишган сўт миқдори эса ўтган йилга нисбатан 22 тоннага кўп бўлди. Шунингдек, буюқ олиш кўрсаткичлари ҳам анча яхшиланди. Ҳозиргача сотилган 54 тонна

СИРТТИ ЯЛТИРОҚ

гўшдан 9,5 минг сўмга яқин соф фойда олинди. Бу ишларни бажаришда бурдоқчиборларимиздан Қ. Эргашев, соғувчилардан Х. Умрзоқова, Н. Югай, С. Си, розидинова ва бошқа ўртоқлар қўшаётган ҳисса салмоқли бўлапти. Биз чорваларнинг иш шартонларини яхшилашга катта эътибор бермоқдамиз. Бу йил хўжалигимизда давлатга 1275 тонна сўт, 275 тонна гўшт ва 275 минг дон

тухум сотиш кўзда тутилган. Съездлар йилини муваффақиятлар йилга айлантириш учун ҳаракат қилаётган меҳнатчиларимиз ўн иккинчи беш йилликнинг дастлабки ойларида қўшарини руҳ билан ишлаб, ютқунларни янада қўшаптириш учун курашмоқдалар. Б. ҚУДРАТОВ, Оққўрғон районидagi С. Сегизбоев номи совхоз сот-товар фермасининг бош зоотехниги. танишинг. Сўт етиштириш анча қўнайди. Ўтган йили давлатга сўт топширини планини бажаролмагандик. Бу йил январь ойида давлатга 72,2 тонна сўт сотдик... Бу яхши, албатта. Бироқ афтадан янада мустаҳкамлаш, одамлар тўғрисида кўпроқ қайғуриш, мавжуд озуқадан тежаб-тергаб фойдаланиб, имкон борича кўпроқ маҳсулот олишга эришиш керак. Хаскволик чорвалар учун ҳам бу келгусидаги иш программаси бўлиши лозим. Улар тезда фермадаги мавжуд камчилик ва нуқсонларни бартараф этиб, ишни олға силқитишлари даркор. Қ. КАРИМОВ, «Тошкент ҳақиқати»нинг махус муҳбири.

«САОДАТ» ЖУРНАЛИ — 60 ЁШДА

Журналистик саҳифаларини варақлаб беҳитер кўз ўнгимизда кўриш тарихи жонланади. 20-йилларнинг суронли кунлари, ҳужум, маданий революция ва тиланиш йиллари — ҳамма-хаммасига шу журнал гувоҳдир. Ахир у 60 йиллик шонли йўлни особи ўтди. Бу йиллар кўраш ва зафарларга бой бўлди.

Дастлаб журнал «Янги йўл» номи билан чиққан эди. Ёш республикамизда советлар ҳокимиятини мустақамлаш, хотин-қизларни меҳнатга жалб этиш, билим бериш, уларни эркаклар билан тенг ҳуқуқли қилиш юзасидан ба-жарилган ишлар журнал саҳифаларида ўз инфодасини топади.

Маркста-ленинча назарияни кенг тарғиб этишда ҳам журналистик роли катта бўлди. Н. Крутская, К. Цеткин каби халқаро хотин-қизлар коммунистик ҳаракатининг танафиди намойишлари ёган мақолалар журнал орқали кенг хотин-қизлар оmmasига етказилган эди.

Кейинроқ журнал «Ернинг турмуши», «Ернинг ҳаёт» номлари билан чиқа бошлади. Бу даврда дастлабки беш йиллик топшириқлари му-

ваффақиятли бажарилган, стахановчилик ҳаракати кенг қўл очилган эди. Журнал ўз саҳифаларида янги давр наҳрамонларини мадҳ этиб, Ҳаётнинг ўзи журнал мазмунини бойитиб боради. Корхоналарда турдош касобларни эгаллаш, кўп станокчилик ҳаракатлари кенг қўл очилган эди. Қудратли машиналарни бошқариётган овоз хотин-қизлар журнал саҳифаларида тўшмасди.

Журнал маълуом вақт «Ўзбекистон хотин-қизлари» номи билан чоп этилди. Урушнинг дахшатлари ортада қолган, ўлкамизда тинч қўрилиш йиллари бошланган пайтларда у бор овоз билан аёлларни меҳнатга ва жасоратга чорлади. Аёлларнинг эрлар билан бир сафарда тезир машиналарини бошқара бошладилар. Қўларини ўзлаштиришда, пахтачиликни ривожлантиришда номи чиққан аёлларнинг ҳақиқда журнал ақойиб очарлар эълон қилди, улар намунасиде ёшларни тарбиялади.

Журналистик кўпгина таниқли қаламашлар учун ўзига ҳос мактаб ҳам бўлган эди. Тоқихон Шодиева, Собира Холдорова, Хосият Тиллахонова, Саодат Шамсиева

Суратда: ижодий коллектив аъзолари журналнинг янги сони макетини муҳокама қилмоқдалар.

А. Зуфаров фотоси.

ЎТКИР Қошимовнинг «Инки эшик ораси» янги романи ўтган йили «Шарқ олдми» журналининг 7, 8, 9 ва 10-сонларида босилди. Мазкур асарда ўзбек халқининг қарийб ўттиз йиллик ҳаётида содир бўлган ниҳоят мураккаб ўзгаришлар ўз инфодасини топган. Унда шахста сингини тўғайли республикамизда юз берган ниҳоят жазолашлар, Улуг Ватан уруши жангдоғлари ва фронт орасида кишилар бошига тушган қийинчиликлар, тинч қўрилиш йиллардаги иктомий муаммолар ўйроқ сурат умумлаштирилган. Улар бевосита оилалар тимсолида, асосан, кўп йиллик ҳаётини таърифта эга бўлган колхоз раиси Ориф оқсоқол, оддий меҳнатқаш Хусан Дума, Шомурод, Қомил табиқ, ўқитувчи Самадов, вақтинча қол-хожа раҳбарлик қилган Умар зақун фаолиятлари билан замбараси боғланган ҳолда ҳикоя қилинади.

Эзувчи танлаган шартли тасвир мақсадга мувофиқ хизмат қилган. У иктомий ҳаётда булдан анча аввал юз берган воқеа-ҳодисаларни теран идрок эта билган. Шунинг учун ҳам адиб воқеа баённи бола тилидан бошлаган. Шу маънода атоқли шoir Расул Ҳамзаатовнинг қўйилган фикрларини эслаш ўйрилади. «Ҳа, бола-лар— бизнинг таъғиримиз. Улар — виқдонли, мусоффо ва ҳақиқатқўй халқ. Улар кчмайдилар, ўғирлик қилмайдилар, пора олмайдилар, хизмат соҳасини суниестемол қилмайдилар, имзосиз хот ёзмайдилар» («Известия», 18 декабрь 1985 йил). Бу фикрлар романининг бошидан охиригача шитроқ этган Музаффар характери эволюциясида ўзининг мукаммал инфодасини топган. Чунки у ондан бегуноҳ бўлиб туғилган, аммо ҳаёт тақозоси билан куда кўп қарама-қаршиликларни бошидан кечиради. Асарнинг бошланishi ва охирида адиб инъити, Музаффарни бағрида олмиб юрган онаси Раънонинг ўлими ва ниҳоят йитиб бўлиб қолган ўғлининг келажакига истаклари, яъни болалик ва ҳаётини тушуниб этиш бора-тидаги ниҳоятда муҳим муаммолар ҳаққоний ҳикоя қилинади.

Романдаги энг характерли наҳрамонлардан бири — «Қи-

зил дехқон» қолхозиининг раиси Ориф оқсоқолдир. Унинг табиатида шундай одамийлик хислатлари мужас-самлашгани, уни китобхон асло рад эта олмайди.

Ориф Самарқанд университетини тугатиб келган ўқитувчи Самадовни ўн ишар чамасидаги қизаси Робия билан Тошкент вокзалда кўчи олиди. Оч қолган қизга соатини ноинга алмаштириб келиб едиради. Қишлоққа олиб бориб уларни Хусан Думанинг уйига жойлаштирилади, ҳуқуқ техникумига раис бўлишига ҳеч эътироз билдирмайди. Фарзандлари жанг майдонида ҳалок бўлганини

ноқли оилалар тимсолида ҳам мураоаб ҳаёт ҳақиқати умумлашган. Хусусан, «Қора амма» ниҳоятда чидамли ва мардонавор оналаримизнинг умумлашган образидир. У ноҳақ жазага маҳкум этилган Самадовнинг фарзанди Робияни тарбиялаб вонга етказди, ёлғиз ўғли Нимсаннинг фронтдан эсон-омон қайтишига кўз тикади. Умар ёлғизоши — Хусан ота билан бамаслаҳат Робияни Нимсанга унаштириш талбирларини амалга оширади. Хусан отадан жудо бўлган, ёлғиз фарзандга умид боғлаб яшайди. Шунинг учун ҳам мотамсаро Она ёдгорлигининг оҷалинда иштирок этиб, номаълум солдат ҳай-

Акасининг қайсинглисига уйланган. Уни ташлаб, Тошкентдаги прокурор тоғаси Хўжақуллов паноҳидан бошпана тоған Хўжақуллов Самарқандда ишлаган пайтда унинг кирдикорларини Самадов фощ этган эди. Шу бондан у Нўгайқўрғонда ўқитувчилик қилаётган Самадовни ноҳақ жазага тортишга мушваффақ бўлади. Умар ана шу аламзада тоғаси ёрдамида мансабга эришади. У ниҳоятда кув, шунинг учун сирини яшириш мақсадида ёлғиз яшайди, колхозга раҳбарлик қилишни тўраларча амалга оширади. Умарнинг шахсиятарастлиги уруш йиллари ва ундан кейин ҳам

ри трактор бошқаради, урушдан нимжон бўлиб қайтган эрининг солғини учун Нўгайқўрғондан шаҳарга қўчиб кетишга, тўғриқирилган касал-хонасига ниҳа кирдишга мажбур бўлади. Унинг бутун ҳаёти ташвиш ва гам-аламлар билан ўтади. Айниқса, кўрақ тугган Музаффар билан қизи Мунаввар орасидаги муносабатни билгач, оғир изтироб чекеди. Натияжада, ўз қилмишидан пушаймон бўлган қизи рўйи тушкучликка тушиб, худди кечаси кўп истеъмол қилган уйку дориси таъсирида ҳалок бўлади. Юксак орзуларга умид боғлаган Музаффар эса Мунавварга муҳаббати тўғайли фармацевтика институтини тарқ этиб, қўрилишга ишга кетади.

Назаримизда, романда Самадов фожияси бир мунча енгилроқ ҳикоя қилинган. Шундай ҳолда ҳам ўқувчи кўз ўнгиде маълум бир картина ўз аксини топишига амин бўлиш мумкин. Бироқ, фикримизча, мазкур масала янада чуқурроқ ва ишонари тасвирланса яхшироқ бўларди. Шунингдек, Раънонинг уи оилка ҳаққонини бир четга ташлаб, Умар билан бирга бўлиши ҳам кишини ишонтирмайди. Эҳтимол, ёзувчи шу ўринда Раъно билан Умарнинг илгарий муносабатларини назарда тутаятгандир?

Хулоса қилиб айтганда, ўткир Қошимовнинг янги романи ёзувчининг камолот босиқига кўтарилаётганлигидан далолат беради. У уруш ва ўша даврда халқимиз турмушида юз берган фожиялар ҳақда қарама-қаршиликларни ёзида аис этирувчи асардир. Унда Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети XVI пленумида танафид қилинган мансабни суниестемол қилиш порахўрликни каби жамиятмизга ёт иллатларнинг фощ этилиши ҳам маълум даражада ўз инфодасини топган. «Инки эшик ораси» романи реал ҳаёт тақозоси тўғайли бир-бири билан туташ бўлган оилалардаги турли тақдирлар қисматини ҳикоя қилади.

Сатор ҚАЙДАРОВ, В. И. Ленин номида Тошкент Давлат университети доценти.

ТУТАШ ТАҚДИРЛАР ҚИСМАТИ

ТАҚРИЗ

эшигта ҳам ўзини бардам тутди.

Шу тарихи Ориф оқсоқол ҳаётининг барча паст-баландлиқларини босиб ўтишда мактаб кўрсатади. Унинг ташаббуси билан Самадов ҳама шар йўли билан мактаб бичосини куради. Қонуни пеш қилувчи Умарга ҳам ҳатто шу йўлида уй кўриб беради. Аммо унинг мана шу одамийлигига ҳақоратомуз жавоб қайтади. Бироқ Ориф уларни мактаб билан енгади. У мансабни тарқ этгандан кейин ҳам шахсий манфаатини ўйламайди, халқдан бир сонга узоқлашини истамайди. Ўзининг қиялиги бўлими Хусан Дума, Қомил табиқ билан биргаликда фронтга зарур бўлган маҳсулотлар етказиб беришда фидойилик кўрсатади. У оддий кишиларнинг ҳақиқий маънодаги маслаҳатқўйига айланади. Шунинг учун ҳам Ориф оқсоқол Хусан отани ёлғиз фарзандига яхшилик қиламан, яъни темир йўл инига тикилиб қолган аравини қўтариаман деб, ҳалок бўлади.

Мехнатқашлар қўлга киритган ютуқларини ўз номига исбот берадиган айрим раҳбарларнинг хатти-ҳаракати колхозда янги тайинланган раис — Умар зақун оғрали ишонари офодаланган. Умар бор-йўғи ўрта маълумот берадиган ҳуқуқ техникумини тугатган.

давом этади. У ўз мактабдан фойдаланиб, Раънони йўлдан оздиради. Колхозчиларга «меҳнат фронтига жўди натаман», деб дўқ уради. Қомил табиқнинг ўғли Олимжонни антоқ билан савалати қилади. Евузидан раислик лавозимидан бўшаганидан сўнг ҳам тўхтамайди. Райком аралашуви тўғайли унинг ўрига Ориф оқсоқол қайта раис қилиб сайланиб, адолат ўрнатилди. Лекин Умар шу атрофда ўралашиб юриб, ўч оилка чакалоқ Музаффарни она дийдордан маҳрум этиш даражасига бориб етади. Унинг бу ярамас хатти-ҳаракати Раънони Қўнонга олиб кетишдан кейин ҳам давом этади. Умар Қўнон шаҳар Совети иқроия комитетини раис Олимжонга «Мен Берлинга ҳам тўкманман» деб дўқ қилиб, уни порахўрликка айблади. Умар ўтaketган шахсиятараст, ўзгаларнинг осийшга ҳаёти ва оиласини бузишга ҳаракат қилувчи разил нимсалирини умумлашган образи даражасига кўтарилади.

ОДАМЛАР ОРАСИДА

Илгор бригадирини ҳўжаланиннг қолоқ участкасига етакчи қилиб тайинлашди. Қарил ана ишни ерларнинг мелiorатив ҳолатини яхши-лашдан бошлады. Қаргаларни яхшилади. Шўртин ювди. Маҳаллий ўғитига тўйдириб шугор қилди. Екишни агротехника қондаларига рия оқиб, қисқа муддатларда ақиллади. Натияжа ёмон бўлмади. Ўша йили план 128 процентга удалади! Қолоқлик барҳам топди. Шу-шу коллектив илгор-

лар қаторига қўшилди. Ун биринчи беш йилликда кўзда тутилган 5078 тонна ўрнига 5943 тонна ноз-неъ-мат етиштирди. Ҳар гектар ер ҳисобида ҳосилдорлик 341 центнерданга тўғри келди.

Меҳнат қилган элда азиз, дейдилар. Партия ва ҳуку-матимиз Қарил ака Файзи-бековнинг фидокорлигини му-носиб тақдирлади. Унинг кўси-нини Меҳнат Қизил Байроқ ордени, «Меҳнатда ўрнат қўрсатганлиги учун» медали.

ҚЎЗИЛАТИШ МАВСУМИ

ЧЎПОНЛАР учун яна бир маъсулятлик палла — қўзи-латиш мавсуми яқинлашиб қолди. Унинг қанчалик му-ваффақиятли ўтиши ол-диндан қўзиларга тайёргар-ликка боғлиқдир. Шунинг учун ҳам айни кунларда бар-ча ҳўжалиларда мавсумга зарур нарсалар тахт қилиб қўйилиши лозим.

Ўтган йили обастимизда 141,4 миңг бош совлиқ сунарий усулда урчитилди. Оқнаган ва Паркент рай-онларининг баъзи ҳўжалик-ларида эрта урчитилган сов-лиқлар қўзилди бошлады.

Қўйчиликда қўзи олиш ва уни саклаш энг катта ва муҳим вазиफलардандир. Чунки туғилиш даврида ва дастлабки икки-уч кунда қў-чилик қўзилар кўпроқ ноубуд бўлади. Бунинг олдини олиш учун янги туғилган қўзилар ва совлиқларини алоҳида пар-варииш қилиш улар сақлана-диган отарлар иссиқ, қуруқ бўлиши ва елвисак шамол-дан асралиши керак.

Еш қўзилар сақланадиган жойларда 10—12 дара-жа иссиқ бўлишини таъмин-лаш керак. Агар отарларда-ги иссиқлик нормадагидан ошиб кетса, парланши ку-даиб аммиак гази тарка-лиши натижасида қўзилар за-ҳарланши мумкин. Шунинг учун доимо қўзилар тағини қуруқ туртишга эришиш лозим. Бунинг учун улар ту-роҳ отарларга сомон ва по-хол майдаларини ёки ўза-пора қичқидиларини тўшаш керак.

Қўзилаштиш даврида сов-лиқларни туғиш муддатига қараб алоҳида-алоҳида груп-паларга ажратини ва маъсул кишиларни бириктириб қў-йиш лозим. Улар совлиқ-ларни ўз вақтида озиқлан-тириб, ҳолдан хабар олиб турадилар. Янги туғилган қўзилар ҳам гуруҳларда парварииш қилинади. Бунда 5 кунгача қўзиси бўлган совлиқлар биринчи гуруҳ-га, 15 кунлик қўзилари бор совлиқлар иккинчи гуруҳга ва ундан олдин қўзиларни совлиқлар учинчи гуруҳга ажратилади. Иккита туғқан совлиқлар ҳам ажратилиб, алоҳида эътибор билан пар-варииш қилинади. Бу гуру-паларни чўпонлар тилида сақмонлар деб юретилади. Сақмонлар бу даврда ни-ҳоятда эътибор билан меҳ-нат қилишилари, кунлик ре-жимига қатъий амал қилиш-лари, янги туғилган қўзи-

ларни ўз онасини топиб олиши-га ва ёмишига ёрдам бериш керак. Уларни, албатта, ту-ғилгандан сўнг ярим соат ичнда озиқлантириш талаб этилади. Янги туғилган қў-зи дастлаб она сўтининг кам-роқ эмади. Шунинг учун озиқлантириш тўриш керак. Шун-дай она қўйлар ҳам бўлади-ки, улар қўзиларини яқини-ҳа йўлатмайди. Кўпроқ бу-дан биринчи марта қўзила-штиш совлиқларда учрайди. Бундай вазиятда она қўй би-лан қўзини алоҳида жойга ажратиб қўйиш ва уларни бир-бирита қўнмика ҳосил

«Уннинчи беш йиллик зарб-дори», «Коммунистик меҳ-нат зарбдори», «Социалис-тик мусобақа голиби» иш-шонлари ҳамда Бутунитти-фоқ халқ ҳўжалиги ютуқла-ри кўргазмасининг олтин, кумуш, бронза медаллари бекуза турибди.

Жданов номи колхоз правленеси 1985 йилда Қарил отани пенсияга кузатди. Аммо, қалбида жўш ураёт-ган гайрат уни яна қадрдон даласига олтиртди.

И. ПИРМЕТОВ, Бўстонлиқ району.

ХАЛҚАРО ҲАЁТ

ЧУҚУР МИННАТДОРЧИЛИК

ТОКИО. Хиросима шаҳри мэри Танэси Араки КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг хиросималиклар музоаа-тига жавобини Совет Итти-фоқи тинчликка астойдил иттиляётганлигининг инфо-дасидир, деб баҳолады. Муро-жаатда атом бомбардимони фожиясини бошидан кечир-

КЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАНМОҚДА

ОТТАВА. 12 февраль. (ТАСС). Канада тинчликни ҳимоя қилиш конгресси КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачев тақлиф этган ва Ер юзиде ядро қурулини 15 йил мобайлида батамом йўқ қи-либ ташлашни кўзда тутган тинчлик ва қуролизланиш программасини тўла-тўғис қўллаб-қувватлайди, дейи-лади урушга қарши мана шу нуфузли ташкилотнинг Кана-да Бош министри Б. Малру-нига йўллаган хатиде.

М. С. Горбачевнинг тақ-лифлари, деб таъкидлашади канадалик тинчлик тараф-дорлари, инсониятни ядро-лий фалокат олдида даҳ-

ган дунёда биринчи шаҳар аҳлисидеги планетани ядро қуролидан қўтариб қо-лишга чин қилган интилли-баён этилади. Бу музоаа-тда янги совет ташаббуслари-га юксак баҳо берилган. Та-кази Араки совет раҳбар-ининг жавоб мактуби муно-сабати билан чуқур миннат-дорчилигини изҳор этиб, КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачев-нинг мактуби совет халқи-ни бизнинг ҳис-туйғуларимиз-нинг чуқур тўшунаётганли-гидан, дунёни ядро қуролидан халос қилишга астойдил ҳа-ракат қилаётганлигидан да-лолат беради, деди.

шарта тушишдан халос қи-лиш мақсадини кўзлайди, бу тақлифларни БМТ халқ-аро тинчлик йили деб эълон қилган 1986 йилдан бошла-боқ амалга ошириш тавсия этилади.

Биз, деб уқтирилади хат-да, Канада ҳукумати ва пар-ламенти Совет Иттифоқи-нинг тақлифларини ошқора қўллаб-қувватласинлар ҳам-да АҚШ президенти Рейган бу тақлифларга иқобий ёндашгани ва жумладан, ядро қуролининг ҳамма сино-варларини Совет Иттифоқи ўз ташаббуси билан тўхтаб қўйганлигига қўшилишга чакирсинлар, деб талаб қи-лашади.

ГАИТИДАГИ АҲВОЛ

МАДРИД. 12 февраль. (ТАСС). Гаитининг бир гу-руҳ тараққийпарвар оппози-циячи раҳбарлари диктатор Дувалье чет элга қочгани-дан кейин ҳокимиятни ўз қўлига олган «миллий ҳуку-мат кенгаши»нинг ваколат-ларини тан олмадилар. ОФЭ агентлигининг хабар қили-шича, оппозиция раҳбарлари кенгаш бошлиги А. Намфи номига ҳужжат йўлладилар, бу ҳужжатда мамлакатда халқнинг оруз-умидларига мос бўлиб тушадиган чина-кам демократик ўзгартиш-лар ўтказиш зарурлиги таъ-кидланади.

ЖАҲОН ШАҲАРЛАРИ ВА ПОЙТАХТЛАРИДА

НЬО-ЙОРК.

Афғон халқи революция йиллари давомиде социал-иқтисодий тараққиёт йўлидан қўла қараб чинакам улкан қадам ташлады ва муваффа-қиятли равишда янги ҳаёт қурумоқда. Тараққийпарвар Америка публицисти Филип Босонски Нью-Йоркдаги «Ин-тернэшл паблшерс» на-шретида чиқарилган «Ва-шингтоннинг Афронистонга қарши маҳфий уруши» кит-обиде келтирган фактлар ана шундан ёрқин далолат бериб турибди. Автор АДР-ка сафар қилиб, ана шу мамлакатнинг партия ва ҳу-кумати асрий қолоқлини ту-латган, халқ фаровонлигини юксалтириш учун кўп иш-ларни амалга ошираётганли-гига ишонч ҳосил қилди.

ПАРИЖ

Франция Компартияси Бош секретари Жорж Марше Франция меҳнатқашла-

НАҲАГУА

Коста-Рикада жойлашган олган Американинг ёлланган қалла-несарлари Никарагуага қар-ши яна сурбелчара иғво-гарликлар қилдилар. Мана-гуада республика мудофая министрининг матулум қилинишга, сомасочи террор-чилар 11 февраль кўни Ко-ста-Рика территориясиде ту-риб Сан-Хуан дарёсидега 3 та чегара پوستини ўқча тут-дилар. МРБ ёлланган қал-лакесарларнинг бу иғвогар-лик хуружлари Никарагуа билан Коста-Рика ўртасиде муносабатларни тағин ҳам муносаблантиришга на-ратилган, дейилади баёнот-да.

ТОКИО

Сеулдан оли-наётган хабарларга қара-ганда, Жанубий Корея маҳ-фий полицияси яшириниб юрган демократия учун ку-рашчиларнинг катта груп-пасини қидирмоқда. Полиция устасларига собиқ 49 сту-дент ва ишчиларнинг рўй-хатарлари ҳамда уларнинг ў-зига хос белгилари тасвири юборилган. Улар «тартиб-на-злик келтириб чиқаришда» ва «сиёсий ишончсизликда» айбланиллар. Япониялик қузатувчилар Жанубий Ко-реяда авж олаётган янги жа-воҳ чоралари тўлқинини аме-рикапараст Чон Дун Хвай диктатурасига қарши ҳа-ракат қатнашчиларини қўри-тишга уриниш, деб баҳола-моқдалар.

(ТАСС, 13 февраль).

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЛАРИДА

Давлат наслчилик корхонаси директори, республикада хизмат кўрсатган чорвадор.

М. ҲАЙДАРОВ, Ўзбекистон чорвачилик ил-мий тадқиқот институти-нинг қўйчилик бўлими му-ддир.

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

НЬО-ЙОРК. Эрон—Ироқ фронтинда жанговар ҳаракатлар кескин кучайиб кетганлиги муносабати билан бир гуруҳ араб мамла-катлари БМТ Хавфсизлик Кенгаши дарҳол чакрили-шини талаб қилди. Саудия Арабистонини, Қувайт, Яман Араб Республикасини, Тунис, Иордания, Марокка, шу-нингдек Ироқ вакиллари ке-нгаш раисига йўллаган макту-бда вужудга келган вазият ре-стонинг ўзида ҳам, шунинг-дек, бутун дунёда ҳам халқ-аро тинчлик ва хавфсизликка жиддий таҳдид қилади, деб таъкидладилар. Ҳужжатда Хавфсизлик Кенгашидан бу урушга чек қўйиш ва можа-рони халқаро ҳуқуқ ҳамда БМТ Уставига мувофиқ тинч йўл билан ҳал этиш учун шонлилик чоралар қўриш илтимос қилинади.

МАНАГУА

Коста-Рикада жойлашган олган Американинг ёлланган қалла-несарлари Никарагуага қар-ши яна сурбелчара иғво-гарликлар қилдилар. Мана-гуада республика мудофая министрининг матулум қилинишга, сомасочи террор-чилар 11 февраль кўни Ко-ста-Рика территориясиде ту-риб Сан-Хуан дарёсидега 3 та чегара پوستини ўқча тут-дилар. МРБ ёлланган қал-лакесарларнинг бу иғвогар-лик хуружлари Никарагуа билан Коста-Рика ўртасиде муносабатларни тағин ҳам муносаблантиришга на-ратилган, дейилади баёнот-да.

ТОКИО

Сеулдан оли-наётган хабарларга қара-ганда, Жанубий Корея маҳ-фий полицияси яшириниб юрган демократия учун ку-рашчиларнинг катта груп-пасини қидирмоқда. Полиция устасларига собиқ 49 сту-дент ва ишчиларнинг рўй-хатарлари ҳамда уларнинг ў-зига хос белгилари тасвири юборилган. Улар «тартиб-на-злик келтириб чиқаришда» ва «сиёсий ишончсизликда» айбланиллар. Япониялик қузатувчилар Жанубий Ко-реяда авж олаётган янги жа-воҳ чоралари тўлқинини аме-рикапараст Чон Дун Хвай диктатурасига қарши ҳа-ракат қатнашчиларини қўри-тишга уриниш, деб баҳола-моқдалар.

(ТАСС, 13 февраль).

БУДАПЕШТ

Шаҳрини немис-фашист босқин-чилардан озод этилганга кўни кеча 41 йил тўлди. Бу-гунги кунда Будапешт шаҳ-ри таниб бўлмаас даражада ўзгариб кетган. Қўрақ ту-рар-кой массивлари, кең-кең кўчалар, гўзал хийба-ноҳ шаҳар ҳуснига-хусн қў-шиб турибди. Суратда: ша-ҳарнинг умумий қўриниши.

МТИ—ТАСС фотоси.

Муса Жалил таваллудинини 80 йиллиги

Муса Жалил ўзининг серкира ижоди билан Улуғ Ватан урушига қадар анча танилиб қолган эди. Уруш бошлангач, у биринчи раундда фронтга кетди. Шойр 1942 йилнинг 26 июнида оғир ярадор ҳолда гитлерчилар қўлига тушган, 1944 йилнинг 25 августига қадар концлагерда ушлаб турилди ва сўнгра фашистлар уни ўлим жазосига ҳукм этдилар. Шойр ана шу оғир давларда — асирликда ҳам душманга қарши курашини дадил давом эттирди. Ҳаётининг машҳур «Моабит дафтари» шеърини китобини ёзди.

1956 йилда Муса Жалилга вафотидан кейин Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилди. сал ўтмай шойрнинг «Моабит дафтари» шеърлар туркуми Ленин мукофоти билан таъдирланди.

Юксак инсоний ва иқидий жасорати учун она-Ватанга садоқат намунасини кўрсатган ватанпарвар шойр Муса Жалилнинг номи ва асарлари ҳаммамиз учун гоат қадридлир.

Муса ЖАЛИЛ

Шеъримдаги ҳақ, олов, севи — Ҳаётимнинг бутун маъноси.

Уланда ҳам қалб содиқ қолар Шеъримдаги эзу оятимга. Бор қўнини элга атадим, Уримни ҳам берай халқимга.

Куйлаб ўтдим шойн курашини, Урим ҳали кўркам ёз эди. Сўнги шеърим жаллод болтасига Бошини тутган чоқда ёзилди.

Хур яшашга шу куй ўргатди, Ҳам ўлишга мардона туриб. Урим менинг мунгли куй эди, Улимни ҳам янгар куй бўиб.

26 ноябрь, 1943 йил.

Қўшиқларим

Қўшиқларим, уни қалбимда Ойна юрда гулдай балқинди! Қанча бўлса сизда куч, ёлқин, Шунча бўлар ерда ҳақингиз.

Сизда ҳамма хис-туйғуларим, Сизда тоза ёшим, ўларим. Сиз ўсангиз — унутиларман, Яшасангиз — тирик бўларман.

Мен қўшиқда ёлқинлангирдим Не деса қалб, халқим — ўшани. Қўшиқ билан дўстин мақтадим. Қўшиқ билан енгдим душманни.

Пасткашликнинг зафи алдолмас, Ва турмушининг ҳаю-ҳаваси.

ИШОНМА

Сенга мендан хабар берсалар, «У йилда чарчаб», — десалар. Йўқ, ишонма, бағрим! Бу сўзи — Дўстлар айтмас, ақин кўрсалар.

Байроғимга қон билан ёзган Оғтим ундар олча борини! Ҳақим борин ҳеч қонилишга, Ҳақим борин чарчаб-ҳорини?

Сенга мендан хабар берсалар, «У Ватаним сотд» десалар, Йўқ, ишонма, бағрим! Бу сўзи — Дўстлар айтмас, мени севадилар.

СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

ЧАНҒИ АКРОБАТЧИЛАРИ

Чимён тоғ чанғи трассаларида яна бир янги спорт турининг яхши омандлари — фристайлчилар мунтазам машғулот ўткази бошлади. Эндликда бу ерга келганлар киши тоғ манзарасини томоша қилиш, табиат кўйида сайр этиш билан бирга бу спортчилар машғулотини завқ билан кутадиган бўлиб қолишди.

Тоғ чўқисидан чанғида едил келатган йилит ва қизлар теп-текис трассанинг чеккасидаги дўнгликна бурниладилар ва осмонга сакраб турди акробатик фигуралар бажариб қорга тушадиларда ўша телинда пастга йўналдилар.

Спортнинг бу тури республикада тез ривожлана бошлади. Чанғи акробатикаси билан шуғулланиш учун алоҳида иншоотлар талаб қилинмаслиги ҳам бунга ёрдам берди. Чимён трассасида бу спорт тури бўйича носарсий мусобақаларни ҳеч қандай тавбарликсиз ўтказиш мумкин бўлди. Дастлабки ташаббускорлар, янги тартибда трассад турди акробатик «трюклар» бажарган спортчиларнинг ҳаракатидан сўнг фристайл ўз-ўзидан омаллашиб кетди.

Тошкент Давлат университетининг инженер-геофизици Дмитрий Ефимович Кабунов авваллари акробатика билан мунтазам шуғулланарди. Қиш пайтларида Чимёнга келиб оёғига чанғи боғлаб кўпчиликини ҳайратга соладиган машқларни қийнамай бажарадиган бўлиб қолди. Кўп ўтмай республика спорт комитетининг мутахассислари унга янги спорт тури бўйича тренера бўлишни таклиф этишди.

1985 йилда СССР Спорт комитети мазкур спорт турини ривожлантириш юзасидан тегишли нарор қабул қилди, — дейди рес-

публика спорт комитетининг қиши спорт турлари бўлимининг мудир Генрих Вотрин. — 1986 йилда республика спорт комитетида ҳам фристайлни ривожлантириш тадбирлари ишлаб чиқилди. Бунга сабаб — 1988 йилда Канадада бўлиб ўтадиган қиши олимпия ўйинларига у программадан ташқари яритилди. Келгуси олимпия ўйинларида эса асосий программадан ўрин олади. Шунинг учун иттифоқимизда ҳам, республикада ҳам чанғи акробатикасига эътибор кучайтирилди.

БУТУНИТТИФОҚ ЧАНҒИ СПОРТИ ҲАФТАЛИГИ ДАВОМ ЭТМОҚДА

Ҳозирда ноқ бу спорт тури бўйича кўзга кўринган спортчилар етишиб чиқди. Уларнинг кўчилиги Тошкент области вакиллари. Чирчиқдаги Олимпия резервлари ихтисослаштирилган болалар ва ўсмирлар спорт мактабининг тарбияланувчиси В. Семенчук ўтган мавсумда Томсдаги ўтказилган Бутуниттифоқ турнирида чанғида акробатик сакрашларда биринчи бўлди. Айрим программаларда эса иккинчи ўринни эгаллади. Шу мактабининг бошқа вакиллари М. Аблятипов, С. Бренерлар, Тошкент политехника институтининг студенти А. Воронов, тошкентлик И. Черникова, В. Шариповлар ҳам яхши натижалар кўрсатишарти.

Фристайлчиларнинг кўпчилиги авваллари муайян спорт тури билан шуғулланганлар, — дейди республика терма командасининг катта тренери В. Ломакин. — Уларнинг ақсарияти тоғ чанғи спорти, акробатика, муз

устида фигуралы учиш усталиридир. Масалан, Василлина Семечук акробатика бўйича СССР спорт мастериликка номзод нормативини бажарган, Андрей Воронов авваллари акробатикада тузуккина натижалар кўрсатиб келган. Ирина Черникова эса муз устида фигуралы учиш бўйича СССР спорт мастериликка номзод талабларини бажарган эди. Эндликда чанғи акробатикасида ўз маҳоратларини оширишарти.

Фристайлдан Бутуниттифоқ мусобақаларининг дастлабки Москва областида бошлаб берилди: чанғи спорти Бутуниттифоқ ҳафталиги давом этатган бир пайтда чанғи акробатикаси бўйича СССР I чемпионати ўтказилган бўлди. Қуни кеча В. Семенчук, А. Воронов, И. Черникова, С. Бренерлар иборат республика терма командаси ватанимиз пойтахтида йўл олди.

М. МИРАЛИМОВ

Суратда: чанғи акробати. Л. Гусейнов фотоси.

«Хамдўстлик». Телевизион жур. нал. 18.00 «Объективда» — Ватан» фотоконкурс. 16.05 ШАНВАЛИК КУНДАЛИГИ. 16.15 «Ҳайвонот оламида». 17.15 «Қизил Сормово». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси («Экран»). 18.10 «Мосқавдан гапирма» ва кўрсатилган. СССР Давлат телерадиоси солиствари ва музикади коллективларини концерт. 19.55 «Бремен созадилари». Мультипликацион фильм. 20.15 Марказий телевидение экранда биринчи марта. «Кўннинг катта оқу». Вадий фильм (М. Горький номли киностудия). 21.30 «Время». 22.05 Шанба оқшомида. «Қиш кунларининг биринди». 23.35 Янгиликлар.

УТВ I 7.30 Ритмик гимнастика. 7.50 «Салом, кичинтойлар!» Мультифильм. 8.00 «Тонги тароналар». 8.10 Мактаб ўқувчилари учун. «Ленин ҳақида кинолар» (такрорий). 8.20 «Ююри Донда». Телефильм. 8.30 «Ахборот». 8.50 «Муз — қор — спорт». Телефильм. 9.00 Мосқова. «Время». 9.40 «Ховизиндаги стадион». 10.10 «Киноредакция почтасида». 10.55 «Олдинги САФДАГИЛАР». КПСС XXVII СЪЕЗДИ ДЕЛЕГАТИ. УЗССР 50 ЙИЛИНИ ҚИЗГАТИ. ШЕРИЙ ВИТОЛОГИЯ. ДЕМЯН ВЕДИЙ. 15.30

ҚИДА ТЕЛЕОЧЕРК. 11.05 «Танқид инъоми». Кинокомедия. 12.30 «ВУГУН — КПСС XXVII СЪЕЗДИГА ВАҒИШЛАНГАН БУТУНИТТИФОҚ ШАНВАЛИК». «Ташсельмаш» заводидан репортаж. 12.55 «Диндан куйлаб». Ҳудина куйлаб». ҚҚАССР ва республика областлари болалар бадий ҳаваскорлик коллективларининг телевизион фестивали. Экранда — Тошкент области ёшлари. 13.55 «Заманлар». Кишлоқ хўжалик ходимлари учун кўрсатув (қозоқ тили). 14.55 «Жаҳонқирлар хирлашганда». Хужжатли фильм. 18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 Болалар учун «Санъат гуначлари». 18.35 «ОЛДИНИ САФДАГИЛАР». «КАРШИСТРОЙ» ҚУРИЛИШ ВОШКАРМАСИНИНГ БРИГАДА ВОШЛИРИ. КПСС XXVII СЪЕЗДИНИНГ ДЕЛЕГАТИ М. ХОШИМОВ ҲАҚИДА ТЕЛЕОЧЕРК. 18.45 «Сахий ўрмон». Мультифильм. 19.00 «Ҳамдўстлик». 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 Шанбалик қатнашчилари учун концерт. 20.30 «Ахборот». 20.50 «Мамтура Эргашева рақса тушди». Фильм-концерт. 21.30 Мосқова. «Время». 22.05 А. Қажоқ. «Жонфилон». Телевизион миниатюралар театрининг спектакли.

Китоб Жавонингизга «ПАРМА» «МАЪСУМА» ИБОДАТХОНАСИ Буюк француз ёзувчиси Балзак Стендальнинг «Парма ибодатхонаси» романини улуғ асар, деб атаган эди. Дарҳақиқат атоқли «сўз санъаткори қаламкаш дўстини асарига шундай юксак баҳо бериб янглишмаган экан, негани у ҳозир ҳам севиб ўқилмоқда. Мазкур асар муаллифининг «Қизил ва юра»дан кейин реставрация даври ҳақида ёзган иккинчи романидир. Асардаги воқеалар, фақат Италия тупроғига кўчирилган. Жаҳон адабиёти дурдоналари қаторида муносиб жой олган ушбу романи русчадан Ҳ. Тўрабеков таржима қилган.

нинг лауреати, таниқли шойр Эркин Воҳидовнинг «Бедорлик» китобида она-Ватанга муҳаббат, севи ва садоқат, меҳнат ва дўстлик, фидойилик ва инсонийликни тараннум этувчи фалсафий шеърлари жамланган. Шунингдек китобдан «Олтин девор», «Истамбул фожиаси» драмалари ҳам жой олган бўлиб, бу асарлар ўқувчиларга илк бор тақдим этилмоқда. «ЧАНОҚ» ВШ АДИБ Абдусид Қўчмолларнинг «Кашфийти қиловлар», «Менинг Ўзбекистоним», «Ташбуғурт», «Менинг юлдузим» сингари турли мавзу ва жанрлардаги тўпلامлари билан китобхона эътиборига тушган. Мазкур китобга муаллифининг кейинги йилларда бошлагани мўлажаллаб ёзган шеърлари ва бўлайлақ пахтакорлар — ўқувчилар ишлаб чиқариш бригадалари фаолиятлари ҳақида қилувчи «Чаноқ» достони киритилган. Бу китоблар Раҳматуллоев номидидаги Адабиёт ва санъат нашриётида босилди.

БАДИИЙ ҲАВАСКОРЛИК КОЛЛЕКТИВЛАРИ ҲАВЕТИДАН «О Р З У» Тошкент шаҳар иқрия комитети Ичи ишлар бошқармаси Хузурида идоралардан ташқари кўриқлиб бўлимида «Ору» ашула ва рақс ансамбли ташкил этилганга 6 йил бўлди. Тоҳир Сулаймонов жамоатчилик асосида раҳбарлик қилаётган бу коллектив аъзолари асосан ёшлардир. Ансамбль репертуаридан шонли партиязи, интернационал дўстлик, шарафли меҳнат ва она-Ватанни улуғлаш мавзудаги қўшиқлар кенг ўрин олган. Айни кунларда унинг Баҳодир Умаров, Тоирқон Каримов, Шухрат Хўжаев, Абдурашид Абдуғафуров, Баҳодир Эрбутаев каби соҳада ва хонадалари Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз флоты кунига бағишланган концерт программаси таърифтада актив иштирок этмоқдалар. А. ТОЛИПОВ.

«ЗАНГОРИ ЭКРАН»да

17 февраль, душанба

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.50 — Болалар учун фильм. 10.35 — Хужжатли фильм. 10.55 — «Қир чироқлари порлайди». Вадий фильм. 12.10 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Хужжатли фильмлар. 15.55 — «Подмосковье қишлоғининг бу-

гуни ва эртанги кунин». 16.25 — «Истеълод». 17.00 — «Биз ҳамма тинчлик тарафдоримиз». 17.30 — «Фан ва турмуш». 18.00 — Концерт. 18.30 — «Жадаллаштириш». 19.00 — Мультифильм. 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — «Хўшбўлиқ — ҳаёт нормаси». 20.00 — «Тугалланмаган соната». 20.15 — «Эмгир ёғди». Спектакль. 21.30 — «Время». 22.05 — Спектакль давоми. 22.55 — «Дунё воқеалари». 23.10 — Конькида югуриш жаҳон чемпионати. МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Телефильм. 9.35 —

Табиятшунослик. 9.55 — Илмий-оммабоп фильм. 10.05 — «Рус тили». 10.55 — «Шахмат мактаби». 11.25 — Илмий-оммабоп фильм. 11.35 — Ботаника. 11.55 — Совет тасвирий санъатига коммунист образи. 12.30 — Илмий-оммабоп фильм. 13.00 — Ёзув кўрсатуви. 13.30 — Тарих. 14.15 — Умумий биология. 14.45 — Совет драматургиясида В. И. Ленин образи. 15.35 — Мактаб ўқувчиларига — нон ҳақида. 16.05 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — «Совет Иттифоқида хизмат қиламан!». 19.45

— «Халқаро панорама». 20.30 — «Хайрли тун, кичинтойлар». 20.45 — Концерт зали саҳнасида опера. 21.30 — «Время». 22.05 — «Композитор билан учрашув». ТОШКЕНТ-I. 7.30 — Ритмик гимнастика. 7.50 — Мультифильм. 8.00 — «Тонги тароналар». 8.10 — «Ойла ва ямани!». 8.20 — «Ватанимиз шарафлайман». 8.30 — «Ахборот». 8.50 — Хужжатли фильмлар. 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — «Пионер мамлакатиди». 18.55 — «Ешлик». 19.20 — Мультифильм.

19.30 — «Ахборот». 19.45 — «Сифат — бош мезон». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Музикали ўқув кўрсатуви. 21.30 — «Время». 22.05 — Телевизион театр постаси. ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 16.10 — Москва-II. 18.10 — Телефильм. 18.40 — «Киванқувчилар экрани». 19.10 — Телефильм. 19.30 — «Ахборот». 19.45 — Ритмик гимнастика. 20.05 — Физика. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Телефильм. 21.10 — «Пахтакорларнинг қиши юмушлари». 21.30 — Москва-II.

18 февраль, сешанба

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.45 — Спорт ҳафталиги. 10.15 — «Эмгир ёғди». Спектакль. 12.15 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.15 — Илмий-оммабоп фильм. 15.30 — Телевизион очерк. 16.10 — «Мухбирларимиз ҳикоя қи-

ладилар». 16.40 — Концерт. 16.55 — «Икки учрашув — икки портрет». 17.20 — Болалар учун кўрсатув. 18.00 — Н. Грибачев поэзияси. 18.45 — Спорт ҳафталиги. 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.35 — Украина ССР телевиденисининг программаси. 21.30 — «Время». 22.05 — «Совет санъати саҳифалари. Адабиёт ва театр». Телефильм. 23.20 — «Дунё воқеалари». 23.35 — Концерт. МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Хужжатли фильм.

фильмлар. 17.05 — «Объектив». 17.40 — Концерт. 18.00 — Илмий-оммабоп фильм. 19.00 — Концерт. 19.15 — «Космос орқали диалог». 20.25 — «Дўстлар ташламайдилар». Вадий фильм. 1-серия. 21.30 — «Время». 22.05 — «Дўстларни ташламайдилар». Вадий фильм. 2-серия. 23.15 — «Дунё воқеалари». МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Хужжатли фильм ва ҳисоб-

лаш техникаси асослари. 10.05 — Немец тили. 11.05 — «АВВГД-ейка». 11.35 — Ёзув кўрсатуви. 12.05 — «Сиз яратган бор». 13.10 — «Фан ва турмуш». 13.10 — Физика. 14.10 — «Совет тасвирий санъати». 14.40 — М. Шолохов. «Тинч оқор Дон». 15.25 — Парти ҳақида ҳикоялар. 16.10 — Қилибқошил. Халқаро турнир. 15.40 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Ритмик гимнастика. 19.15 — «Василий Бортниковнинг қайтиши». Вадий фильм. 20.30 — «Хайрли тун, кичинтойлар». 20.45 —

«-16 ёшгача ва ундан катталар». 21.30 — «Время». 22.05 — Хоней. СССР чемпионати. ТОШКЕНТ-I. 7.30 — Ритмик гимнастика. 7.50 — «Тонги тароналар». 8.00 — «Пионер талаяйди». 8.10 — «Ишон». 8.30 — «Ахборот». 8.50 — Кинопрограмма. 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Концерт. 18.35 — Мультифильмлар. 19.00 — «Ешлик». 19.30 — «Ахборот». 19.45 — «Ўзбекистон Компартиясининг XXI съезди қарорлари ва ҳаётга». 20.00 — Концерт. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Адабий театр. 21.30 — «Время». 22.05 — «Амалий даяра суҳбат». 23.05 — «Вугун оламда нима гап!». ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 16.45 — Москва-II. 18.10 — Рус тили — маънабча илғами болалар. 18.40 — «Нафосат». 19.30 — «Ахборот». 19.45 — Хужжатли фильм. 20.00 — Математика. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Хужжатли фильм. 21.30 — Москва-II.

19 февраль, чоршанба

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.45 — «Василий Бортниковнинг қайтиши». Вадий фильм. 11.05 — «Савҳатчилар клуби». 12.05 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Хужжатли фильм. 16.10 — Концерт. 16.35 — Мульти-

фильмлар. 17.05 — «Объектив». 17.40 — Концерт. 18.00 — Илмий-оммабоп фильм. 19.00 — Концерт. 19.15 — «Космос орқали диалог». 20.25 — «Дўстлар ташламайдилар». Вадий фильм. 1-серия. 21.30 — «Время». 22.05 — «Дўстларни ташламайдилар». Вадий фильм. 2-серия. 23.15 — «Дунё воқеалари». МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Хужжатли фильм ва ҳисоб-

лаш техникаси асослари. 10.05 — Немец тили. 11.05 — «АВВГД-ейка». 11.35 — Ёзув кўрсатуви. 12.05 — «Сиз яратган бор». 13.10 — «Фан ва турмуш». 13.10 — Физика. 14.10 — «Совет тасвирий санъати». 14.40 — М. Шолохов. «Тинч оқор Дон». 15.25 — Парти ҳақида ҳикоялар. 16.10 — Қилибқошил. Халқаро турнир. 15.40 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Ритмик гимнастика. 19.15 — «Василий Бортниковнинг қайтиши». Вадий фильм. 20.30 — «Хайрли тун, кичинтойлар». 20.45 —

туви. 21.30 — «Время». 22.05 — «Тинчлик, севи ва меҳнат поэзияси». ТОШКЕНТ-I. 7.30 — Ритмик гимнастика. 7.50 — «Тонги тароналар». 8.00 — «Июк ва излавиш». 8.20 — «Партия қарорлари — ҳаётга». 8.30 — «Ахборот». 8.50 — Телефильмлар. 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Усмирлар учун. 18.45 — Мультифильм. 18.55 — «Олдинги сафдагилар». 19.05 — «1986 йил пахтаси». 19.30 — «Ахбо-

рот». 19.45 — «Ишон ва қону». 20.15 — Телефильм. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Концерт. 21.30 — «Время». 22.05 — «Тил — маданият қанғуси». 22.35 — «Умид». ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 16.15 — Москва-II. 18.10 — Табиятшунослик. 18.40 — Реформа. 18.50 — КПСС тарихи. 19.30 — «Ахборот». 19.45 — Спорт шарҳи. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Телефильм. 21.10 — «Транспорт ва йўловчи». 21.30 — Москва-II.

20 февраль, пайшанба

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.45 — «Дўстларни ташламайдилар». Вадий фильм. 1 ва 2-сериялар. 11.55 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Хужжатли фильмлар. 15.55 — Музика саҳифалари. 16.45 — «-16 ёшгача ва ундан катталар». 17.30 — «Сиз яратган бор». 18.00 — «Сўзи амалда иш билан оқил». 18.30 — Футбол. Халқаро турнашув. Мексика — СССР терма командалари. 20.15 — «Узоқ Шар». 20.25 — «Дўстлар ташламайдилар». Вадий фильм. 3-серия. 21.30 — «Время». 22.05 — «Останнинода ёшлар кечаси». 23.50 — «Дунё воқеалари». МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Хужжатли фильм.

ча ва ундан катталар». 17.30 — «Сиз яратган бор». 18.00 — «Сўзи амалда иш билан оқил». 18.30 — Футбол. Халқаро турнашув. Мексика — СССР терма командалари. 20.15 — «Узоқ Шар». 20.25 — «Дўстлар ташламайдилар». Вадий фильм. 3-серия. 21.30 — «Время». 22.05 — «Останнинода ёшлар кечаси». 23.50 — «Дунё воқеалари». МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Хужжатли фильм.

ва турмуш». 11.35 — Ёзув кўрсатуви. 12.05 — Илмий-оммабоп фильм. 13.10 — Умумий биология. 14.10 — Совет монументал ва портрет ҳайкалтарошлиги. 14.40 — «Билимиз — кудратимиз». 15.10 — Рус адабиётида ватанпарварлик манбалари. 16.10 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — «Хамдўстлик». 19.15 — Виаглон. Жаҳон чемпионати. 19.35 — Концерт. 20.00 — Ритмик гимнастика. 20.30 — «Хайрли тун, кичинтойлар». 20.45 — «Россия яхши». 21.00 — Концерт. 21.30 — «Время».

«Время». 22.05 — Хужжатли фильм. 22.15 — Хоней. СССР чемпионати. ТОШКЕНТ-I. 7.30 — Ритмик гимнастика. 7.50 — Мультифильм. 8.00 — «Тонги тароналар». 8.10 — «Менинг илчи касобим». 8.30 — «Ахборот». 8.50 — Кинопрограмма. 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Мультифильм. 18.30 — Адабий композиция. 19.00 — «Ишон ва табиат». 19.30 — «Ахборот». 19.50 — «Фитель». 20.00 — «Вир масала юзасидан бир неча нитервал». 20.30 — «Ахборот».

20.50 — «Агар душман таслим бўлмаса...». Вадий фильм. 23.25 — Баскетбол. Европа чемпионлари кубоғи. ТОШКЕНТ-I. 7.30 — Ритмик гимнастика. 7.50 — Мультифильм. 8.00 — «Тонги тароналар». 8.10 — «Менинг илчи касобим». 8.30 — «Ахборот». 8.50 — Кинопрограмма. 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Мультифильм. 18.30 — Адабий композиция. 19.00 — «Ишон ва табиат». 19.30 — «Ахборот». 19.50 — «Фитель». 20.00 — «Вир масала юзасидан бир неча нитервал». 20.30 — «Ахборот».

21 февраль, жума

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.45 — Хужжатли фильм. 10.05 — «Дўстларни ташламайдилар». Вадий фильм. 3-серия. 11.10 — «Ҳайвонот оламида». 12.10 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.15 — Хужжатли фильм. 16.15 — Концерт. 16.50 — «Рус тили». 17.20

— Болалар учун фильм. 18.30 — «Савда нималар билан келатмиш». 19.00 — Халқ куйлари. 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — «Жойида ҳал этилмоқда». 20.15 — П. Чайковский. «Думна». 20.25 — «Дўстларни ташламайдилар». Вадий фильм. 4-серия. 21.30 — «Время». 22.05 — «Кинопанорама». 23.50 — «Дунё воқеалари». МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — «Жадаллаштириш». 9.35 — Ёзув кўрсатуви. 10.05 — Инглиз тили. 11.05 — «Фан

ва турмуш». 11.35 — Ёзув кўрсатуви. 12.05 — Илмий-оммабоп фильм. 13.10 — Умумий биология. 14.10 — Совет монументал ва портрет ҳайкалтарошлиги. 14.40 — «Билимиз — кудратимиз». 15.10 — Рус адабиётида ватанпарварлик манбалари. 16.10 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — «Хамдўстлик». 19.15 — Виаглон. Жаҳон чемпионати. 19.35 — Концерт. 20.00 — Ритмик гимнастика. 20.30 — «Хайрли тун, кичинтойлар». 20.45 — «Россия яхши». 21.00 — Концерт. 21.30 — «Время».

«Время». 22.05 — Хужжатли фильм. 22.15 — Хоней. СССР чемпионати. ТОШКЕНТ-I. 7.30 — Ритмик гимнастика. 7.50 — Мультифильм. 8.00 — «Тон